

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Бровко Д.Д., Пасс І.Д.
студенти;

Табінський В.А
*кандидат економічних наук, доцент,
Університет митної справи та фінансів*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

З того часу як Україна здобула незалежність відбувається активний розвиток підприємництва нашої країни. Такі фактори як впровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва, встановлення пільг для суб'єктів малого підприємництва, фінансова підтримка малого бізнесу, надання суб'єктам малого підприємництва права участі в загальнодержавній та регіональній фінансовій, інвестиційній, природоохоронній та інших програмах сприяють позитивній динаміці його формування. На сьогоднішній день, незважаючи на досягнення, здобуті у формуванні малого підприємництва цей розділ економіки має невеликий вплив на фінансовий розвиток нашої країни, на відміну від індустріально розвинених держав Америки, Західної Європи і Південно-Східної Азії, де його частка складає близько 60% валового внутрішнього продукту. В Україні цей показник становить 15% [1].

Розвиток малого бізнесу в нашій державі здійснюється за складних обставин формування ринкової економіки, на якій відзначились значні проблеми соціального, економічного, правового і суспільно-політичного характеру. На даний процес основним чином здійснюють вплив такі чинники як високий рівень податкового тягаря, присутність управлінських бар'єрів, обмеження бюджетних та фінансово-кредитних можливостей, наявність недостатньої економічної, адміністративної, матеріально-технічної та кадрової складової діяльності малого підприємництва. Недостатнім вважається інтерес держави до вирішення проблем формування малого бізнесу, та, незважаючи на це, він забезпечує швидкий обіг ресурсів та значну динаміку розвитку, не вимагає великих початкових інвестицій, швидко реагує на зміну кон'юнктури ринку, допомагає вирішувати труднощі реструктуризації економіки та гарантує стабільність економіки.

Згідно з Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого підприємництва в Україні» суб'єктами малого підприємництва на Україні є фізичні та юридичні особи будь-якої організаційно-правової форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквіваленту 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку

України [2]. На сьогодні, однією з найважливіших форм державної підтримки малого підприємництва в Україні є спрощена система оподаткування, яка передбачає зміну встановлених державою податків і зборів сплатою єдиного податку, забезпечуючи зниження податкового навантаження.

В процесі ведення бізнесу виділяють наступні три основні етапи: відкриття, розвиток й функціонування; та, в разі його неефективності, закриття чи банкрутство.

Підтримка розвитку малого підприємництва та державне регулювання в Україні реалізується відповідно до загальнодержавних, регіональних та місцевих органів влади з метою погодження інтересів сектору малого підприємництва та [3].

Предмети державного регулювання розвитку малого підприємництва можна поділити на дві групи. По-перше, держава має право регулювати діяльність безпосередньо самих малих підприємств, по-друге, регулювання також може здійснюватися над інституціями, які не відносяться до державних органів і не є малими підприємствами, але сприяють створенню сукупності середовища функціонування малих підприємств. До цієї групи об'єктів можна віднести банки, лізингові компанії, венчурні фонди, кредитні спілки, фонди підтримки підприємництва, бізнес-центри та бізнес-інкубатори тощо.

Державі також притаманно застосування методів непрямого (опосередкованого) впливу. Одним із таких є стимули. Наприклад, державні гарантії, відшкодування по наданих МП кредитах, податкові пільги. Вони мотивують лізингові компанії, банки, венчурні фонди тощо активізувати налагодження зв'язків з МП [4].

Дуже важливою є проблема фінансової підтримки. Її рівень не відповідає рівню, який був затверджений державним бюджетом та є дуже низьким (таблиця 1).

Таблиця 1

Фінансування заходів регіональних програм розвитку малого бізнесу

Рік	Передбачено фінансування	Відсоток використання коштів
2014	37656,1	18,5
2015	42139,5	26,3
2016	30708,7	48,25

Джерело: [1]

Не менш гострою є проблема державної допомоги. Вона полягає у тому, що в Україні малий бізнес майже не бере участі у закупівлі державою товарів, робіт і послуг. Таким чином, механізм державних закупівель не використовується як інструмент державної політики сприяння розвитку малого бізнесу, порушується принципи права рівної участі всіх суб'єктів підприємницької діяльності у тендерах. Відсутність належного рівня прозорості процесу державних закупівель та висока корумпованість системи

державних закупівель – це основна причина того, що малий бізнес практично не бере участі в системі державних закупівель.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» № 4618-VI від 22.03.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
3. Букреєва Д. С. Удосконалення механізму розвитку малого бізнесу в Україні: податково-інтеграційний аспект / Д. С. Букреєва // Економічний простір. – 2016. – № 109. – С. 85-97. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есpros_2016_109_10
4. Сергійко О. В. Деретулювання підприємницької діяльності на сучасному етапі / О. В. Сергійко // Приватне право і підприємництво. – 2016. – Вип. 15. – С. 146-150. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2016_15_38

Харко В.Ю.

кандидат економічних наук, доцент;

Боєру М.С.

студент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Враховуючи, що Україна стала на шлях реформ та інтеграції до європейської спільноти, особливого значення набуває іноземний досвід. Оскільки країни Центрально-Східної Європи після падіння планової економіки, мали аналогічні перешкоди в своєму розвитку.

Зрозуміло, що певні відмінні риси, як в соціальній, так і в економічній сфері присутні. Проте дослідження іноземного досвіду все одно гратиме на користь, адже шляхом вивчення перешкод в розвитку інших країн, можна побачити яким саме чином та в якому напрямку інші країни впроваджували реформи [1].

У вітчизняній літературі досить багато наукових праць на тему трансформаційних процесів Центрально-Східної Європи. Проте більшість з них стосується саме країн Вишеградської групи (Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина). Досвід таких країн як Латвія, Румунія та Угорщина теж може бути корисним. Оскільки кожна з вищезазначених країн пройшла подібний шлях розвитку.

Слід зазначити, що аналіз перехідних періодів в країнах Центрально-Східної Європи провадився чи в економічній сфері, чи в соціально-політичній. Корисним буде комплексний аналіз трансформаційних процесів, що базуватиметься на економічні показники та соціальні процеси. Також у